

राज्य शैक्षणिक संशोधन व प्रशिक्षण परिषद, महाराष्ट्र, पुणे-३०.

'STARS' प्रकल्पांतर्गत

संकलित मूल्यमापन २ : २०२४-२५

इयत्ता - पाचवी : विषय - मराठी (प्रथम भाषा)

उत्तरसूची

उत्तरसूची व गुणदानाबाबत सूचना

तोंडी	लेखी	एकूण गुण
१०	४०	५०

तोंडी चाचणी			
प्र. क्र.	योग्य उत्तरे व सूचना	अध्ययननिष्पत्तीक्र.	गुणदान
प्र. १)	खालील परिच्छेद लक्षपूर्वक ऐक व विचारलेल्या प्रश्नांची उत्तरे सांग. शिक्षकांनी दिलेल्या परिच्छेदाचे विद्यार्थ्यांसमोर दोन वेळा प्रकटवाचन करावे. सर्व प्रश्नांचेही वाचन करावे. त्यानंतर पुन्हा एकदा परिच्छेद ऐकवून प्रश्न विचारावेत. अ) जादूच्या होडीतून आ) दिलीपला आकाशातून खाली वाकून पाहिल्यावर मोठमोठे डोंगर दिसले, नद्या दिसल्या, समुद्र दिसला, जमीन दिसली. ते सर्व पाहून दिलीपला गंमत वाटत होती. अशा आशयाचे उत्तर दिल्यास २ गुण द्यावेत. यांतील एखादाच मुद्दा सांगितल्यास १ गुण द्यावा. इ) दिलीपला दिसणाऱ्या नद्या चांदीच्या तारांप्रमाणे भासत होत्या. ई) जादूची होडी, प्रवासाची मौज अशा प्रकारचे समर्पक शीर्षक सांगितल्यास १ गुण द्यावा.	05.01.01	५
प्र. २)	खालील सूचनेनुसार कृती कर. अ) खालील उताऱ्याचे प्रकटवाचन कर. - उताऱ्याचे स्वराघातासह, विरामचिन्हे लक्षात घेऊन विहित वेळेत अचूक वाचन केल्यास ३ गुण द्यावेत. - उताऱ्याचे स्वराघातासह, मात्र विरामचिन्हे लक्षात न घेता विहित वेळेत वाचन केल्यास २ गुण द्यावेत. - उताऱ्याचे अपूर्ण व अपेक्षित गतीने वाचन न केल्यास १ गुण द्यावा. आ) १) पात्रे - तनया, तिची आई २) पुस्तक प्रदर्शनाची जाहिरात	05.01.06	५

लेखी चाचणी			
प्र. क्र.	योग्य उत्तरे व सूचना	अध्ययननिष्पत्ती क्र.	गुणदान
प्र. ३)	खालील सूचनाफलकाचे वाचन करून विचारलेल्या प्रश्नांची उत्तरे लिही. अ) सहजीवन सोसायटीतील रहिवाशांसाठी आ) पर्याय ४) पाणी विकत आणणे. या पर्यायास गोल केल्यास इ) १) १० मार्च, २०२५ ई) दोन दिवस उ) पाणी वाचविण्यासाठी दोन उपाय लिहिल्यास २ गुण द्यावेत. एक उपाय लिहिल्यास १ गुण द्यावा.	05.01.05	६
प्र. ४)	खाली दिलेली माहिती वाच व सूचनेनुसार कृती पूर्ण कर. अ) किल्ल्याचे नाव लिहिल्यास १ गुण द्यावा. आ) किल्ला बनवण्यासाठी खालीलपैकी साहित्य लिहिल्यास १ गुण द्यावा. उदा. माती, पाणी, विटा, कामटी, गोणपाट, गेरू, चुना, आळीव इत्यादी. (कोणतेही दोन साहित्य लिहिल्यास १ गुण द्यावा. एक साहित्य लिहिल्यास गुण देऊ नये.) इ) किल्ला बनवण्याची कृती चार ते पाच वाक्यांत लिहिल्यास २ गुण द्यावेत. दोन ते तीन वाक्यांत लिहिल्यास १ गुण द्यावा. (एक वाक्यास गुण देऊ नये.)	05.01.08	४
प्र. ५)	खालील प्रसंग वाच व संवाद लिही. १) संवादातील वाक्यांच्या अर्थपूर्ण चार जोड्या लिहिल्यास ४ गुण द्यावेत. २) संवादातील वाक्यांच्या अर्थपूर्ण तीन जोड्या लिहिल्यास ३ गुण द्यावेत. ३) संवादातील वाक्यांच्या अर्थपूर्ण दोन जोड्या लिहिल्यास २ गुण द्यावेत. ४) संवादातील वाक्यांच्या अर्थपूर्ण एक जोडी लिहिल्यास १ गुण द्यावा. ५) एकाच पात्राचे संवाद लिहिल्यास ० गुण द्यावा.	05.01.09	४
प्र. ६)	सूचनेनुसार उत्तरे लिही. अ) चौकटीत दिलेल्या अक्षरांपासून प्रत्येक एक शब्द तयार करण्यास १ गुण द्यावा. तयार केलेले शब्द एकवचन आहे की अनेकवचन आहे हे ओळखून योग्य ठिकाणी लिहिल्यास १ गुण द्यावा. १) • टोपली, पाखरू, घर, पाटा, वही व टोप यांपैकी कोणताही एक एकवचनी शब्द अचूक वर्गीकरण करून लिहिल्यास २ गुण द्यावेत. २) • खिडक्या, टाळ्या, पाली, घरे यांपैकी कोणताही एक शब्द अचूक वर्गीकरण करून लिहिल्यास २ गुण द्यावेत. (दिलेल्या चौकटीतील शब्द तयार करून मात्र एकवचन - अनेकवचन शब्द असे वर्गीकरण न करता ओळखून एका शब्दास १ गुण द्यावा. • एकवचनी, अनेकवचनी प्रत्येकी एक योग्य शब्द लिहिल्यास २ गुण द्यावेत.	05.01.10	६

प्र. क्र.	योग्य उत्तरे व सूचना	अध्ययननिष्पत्तीक्र.	गुणदान
	आ) १) वाक्यात 'होती' हे क्रियापद लिहिल्यास १ गुण द्यावा. २) वाक्यात 'होते' हे क्रियापद लिहिल्यास १ गुण द्यावा.		१ १
प्र. ७)	खालील सूचनेनुसार कृती कर.	05.01.11	२
	अ) आरोही, तू किती सुंदर नृत्य करतेस! • स्वल्पविराम व उद्गारवाचक चिन्ह ही चिन्हे वाक्यात योग्य ठिकाणी दिल्यास २ गुण द्यावेत. • एक योग्य विरामचिन्ह दिल्यास १ गुण द्यावा.		२
प्र. ८)	खाली दिलेला शब्द वापरून प्रत्येकी एक अर्थपूर्ण वाक्य तयार करून लिही.	05.01.12	२
	दिलेला प्रत्येक शब्द वापरून एक अर्थपूर्ण वाक्य तयार केल्यास प्रत्येकी एक गुण द्यावा. दोन वाक्यांस दोन गुण द्यावेत.		
प्र. ९)	खालील चित्राचे निरीक्षण कर व त्याखालील विचारलेल्या प्रश्नांची उत्तरे लिही.	05.01.13	६
	अ) पतंग उडवणारी मुले अशा आशयाचे कोणतेही समर्पक एक वाक्य लिहिल्यास १ गुण द्यावा. आ) पतंग तयार करण्यासाठी लागणारे साहित्य - रंगीत कागद, दोरा, डिक, काड्या, कात्री (यांपैकी कोणतेही चार साहित्य लिहिल्यास २ गुण द्यावेत. व कोणतेही दोन साहित्याची नावे लिहिल्यास १ गुण द्यावा. (अर्धा गुण देऊ नये.) इ) मुक्तोत्तरी कृती : शिक्षकांनी समर्पक उत्तराचा स्वीकार करावा. • चित्रातील प्रसंगाबाबत चार ते पाच अर्थपूर्ण वाक्ये लिहिल्यास ३ गुण द्यावेत. • चित्रातील प्रसंगाबाबत दोन ते तीन वाक्ये लिहिल्यास २ गुण द्यावेत. • चित्रातील प्रसंगाबाबत एक वाक्य लिहिल्यास १ गुण द्यावा.		१ २ ३
प्र.१०)	खालील कविता वाच व त्याखालील विचारलेल्या प्रश्नांची उत्तरे लिही.	05.01.14	५
	अ) झाड आ) आजीचा प्रेमळपणा व्यक्त होतो अशा कृती - आजीने खाऊ देणे, गोष्ट सांगणे, अंगाईगीत गाणे, नातवंडांना मायेने कुशीत घेणे. • प्रत्येक कृतीस १ गुण याप्रमाणे चार कृतीस ४ गुण द्यावेत.		१ ४
प्र.११)	खाली दिलेल्या मुद्द्यांच्या आधारे ७ ते ८ ओळींत गोष्ट तयार करून लिही व गोष्टीला समर्पक शीर्षक दे.	05.01.15	५
	सुसंगत, अर्थपूर्ण वाक्यरचना, आकर्षक शीर्षक व शेवट इत्यादी गोष्टी लक्षात घ्याव्यात. • समर्पक शीर्षक लिहिल्यास १ गुण द्यावा. • सहा ते आठ वाक्यांत गोष्ट लिहिल्यास ४ गुण द्यावेत. • चार ते पाच वाक्यांत गोष्ट लिहिल्यास ३ गुण द्यावेत. • तीन वाक्यांत गोष्ट लिहिल्यास २ गुण द्यावेत. • एक किंवा दोन वाक्यांत गोष्ट लिहिल्यास १ गुण द्यावा.		

■■■